

DECIZIA nr.286
din 26 martie 2026

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii bugetului de stat pe anul 2026

Nepublicată

Elena-Simina Tănăsescu	- președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	- judecător
Mihai Busuioc	- judecător
Mihaela Ciochină	- judecător
Cristian Deliorga	- judecător
Dacian-Cosmin Dragoș	- judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	- judecător
Laura-Iuliana Scânteii	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Benke Károly	- prim-magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluținarea obiecției de neconstituționalitate a Legii bugetului de stat pe anul 2026, obiecție formulată de 28 de senatori aparținând Grupului Parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.4157 din 23 martie 2026 și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr.1528A/2026.

3. **În motivarea obiecției de neconstituționalitate** sunt formulate critici de neconstituționalitate extrinsecă și intrinsecă.

(1.) *Critici de neconstituționalitate extrinsecă*

(1.1.) *Încălcarea art. 1 alin.(3) și (5), a art.2 alin.(1), a art.61 alin.(1), a art.64 alin.(1) și a art. 138 din Constituție*

4. Se susține, în esență, că procedura legislativă accelerată utilizată în cazul legii criticate este incompatibilă cu importanța și complexitatea legii bugetare. În acest sens, autorii obiecției prezintă cronologia procedurii legislative cu privire la legea criticată, derulată în perioada 13–20 martie 2026, și susțin că termenul de numai o zi lucrătoare pentru depunerea amendamentelor este vădit insuficient. Se arată că urgența invocată este în realitate autoprodusă, prin faptul că Guvernul a întârziat să depună proiectul de buget conform calendarului legal (termenul legal era data de 15 noiembrie 2025), și, în aceste condiții, nu poate constitui o justificare constituțională validă pentru comprimarea drepturilor parlamentare la dezbatere și deliberare. Comprimarea procesului deliberativ la 7 zile golește de conținut principiul reprezentativității democratice și ignoră importanța constituțională specială a legilor bugetare. De asemenea, se arată că avizul Consiliului Economic și Social (CES), care semnalează inconsistențe macroeconomice grave, supraestimarea absorbției fondurilor europene și impactul regresiv al unor măsuri, a fost practic ignorat, iar faptul că au fost admise amendamente substanțiale, în special la art.7 alin.(2) și (8) din legea criticată, confirmă că forma finală a legii diferă semnificativ de forma inițială și că aceste modificări substanțiale nu au putut fi examinate adecvat în numai 3 zile calendaristice.

5. În susținerea criticii de neconstituționalitate, autorii fac referire la standardele internaționale privind procedura de adoptare a legilor (spre exemplu, documentul *Rule of law checklist*, adoptat de Comisia de la Veneția la a 106-a sesiune plenară, 11–12 martie 2016) și invocă Standardele Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică privind *Principiile bunei guvernante bugetare*, precum și Codul de transparență fiscală, elaborat de Fondul Monetar Internațional.

(1.2.) *Încălcarea art.141 coroborat cu art.1 alin.(3) și (5) din Constituție*

6. Se susține că avizul CES are un caracter divizat, fiind votat favorabil doar de reprezentanții patronatelor, în timp ce reprezentanții părții sindicale și reprezentanții fundațiilor și asociațiilor neguvernamentale ale societății civile în acest consiliu au votat pentru avizarea nefavorabilă a legii. Prin ignorarea rezervelor semnificative exprimate de reprezentanții mediului sindical și ai societății civile sunt încălcate dispozițiile constituționale privind CES, statul de drept și social și principiul legalității. Se arată

că avizul CES ar fi trebuit resolicitat după ce proiectul de lege a fost modificat substanțial prin amendamentele admise, spre exemplu, la art.4 și la art.7 alin.(2) și (8) din legea criticată. În susținerea acestei critici sunt invocate aspecte din jurisprudența în materie a Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr.221 din 2 iunie 2020, Deciziile nr.139, nr.140 și nr.141 din 13 martie 2019 și Decizia nr.393 din 5 iunie 2019, și documentul *Rule of law checklist*, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 106-a sesiune plenară (Veneția, 11–12 martie 2016). În consecință, autorii obiecției consideră că nesolicitarea unui aviz actualizat al CES cu privire la forma finală a Legii bugetului de stat pe anul 2026, modificată substanțial prin amendamentele admise, constituie o încălcare a art.1 alin.(3) și (5) raportat la art.141 din Constituție.

(1.3.) *Încălcarea art.2 alin.(1) coroborat cu art.1 alin.(3) și art.120 alin.(1) din Constituție*

7. Se susține că legea criticată nu respectă integral voința populară exprimată prin referendumul local din municipiul București din 24 noiembrie 2024 privind repartizarea impozitelor și taxelor locale. Amendamentul admis la art.7 alin.(2) din legea criticată, prin care se transferă Consiliului General al Municipiului București (CGMB) competența de a decide, prin hotărâre, repartizarea sumelor corespunzătoare cotei de 85% din impozitul pe venit între bugetul local al municipiului și bugetele sectoarelor, recunoaște parțial voința exprimată în cadrul referendumului, care a vizat atât impozitele pe venit, cât și taxele și impozitele. Se subliniază, totodată, asimetria implementării rezultatelor referendumului, de vreme ce legea criticată nu conține nicio prevedere privind finanțarea unui program antidroguri, aspect care a fost, de asemenea, supus referendumului. Ignorarea sau implementarea parțială a mandatelor unui referendum local cu participare semnificativă și cu rezultate clare subminează încrederea cetățenilor în instituțiile democratice și este incompatibilă cu valorile statului de drept, democratic.

(1.4.) *Încălcarea art.79 alin.(1) coroborat cu art.1 alin.(3) și (5) din Constituție*

8. Se arată că avizul Consiliului Legislativ nu a putut acoperi în mod real conținutul final al legii criticate, modificat substanțial prin amendamentele admise. Deși raportul comun al comisiilor sesizate în fond confirmă că proiectul de lege a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ, avizul a vizat însă exclusiv forma inițială a proiectului de lege depus de Guvern, nu forma finală rezultată din amendamentele admise de comisii, în special la art.7 alin.(2) din lege, astfel că era necesară verificarea corelării normelor noi cu întregul sistem de drept, aspect de competența Consiliului Legislativ.

(1.5.) *Încălcarea art.102 alin.(1) și (2) coroborat cu art.61 alin.(2) și art.110 din Constituție*

9. Se susține că legea criticată este incompatibilă cu programul de guvernare aprobat de Parlament și cu principiile responsabilității executive, de vreme ce Guvernul exercită puterea executivă în limitele programului de guvernare acceptat de Parlament, iar bugetul de stat este instrumentul principal prin care Guvernul traduce în termeni financiari prioritățile din programul de guvernare.

(2.) *Critici de neconstituționalitate intrinsecă*

(2.1.) *Încălcarea art.138 alin.(2) din Constituție coroborat cu art.36 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice*

10. Se susține că legea criticată nu respectă obligația de fundamentare a bugetului public național pe baze prudente și realiste, deoarece determină supraestimarea absorbției fondurilor europene, inconsistente macroeconomice interne și riscuri bugetare. Adoptarea unui buget cu fundamentări excesiv optimiste, nerealiste, în contradicție cu istoricul execuțiilor bugetare și cu prudența impusă de art.36 din Legea nr.500/2002, contravine obligației constituționale prevăzute de art.138 alin.(2) și afectează calitatea controlului parlamentar și drepturile beneficiarilor ale căror prestații ar putea fi afectate de incapacitatea bugetului de a se executa conform prevederilor sale.

(2.2.) *Încălcarea art.138 alin.(5) coroborat cu art.148 alin.(4) și art.1 alin.(5) din Constituție*

11. Se arată că Legea bugetului de stat pe anul 2026 stabilește venituri bugetare de 390.606,8 milioane lei și cheltuieli bugetare (credite bugetare) de 526.291,3 milioane lei. În aceste condiții, un deficit bugetar de 6,2% din produsul intern brut (PIB) este incompatibil cu obligațiile constituționale și europene ale României având în vedere că România face obiectul procedurii de deficit excesiv inițiate de Consiliul Uniunii Europene în conformitate cu art.126 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și Regulamentul (CE) nr.1467/1997 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv. De asemenea, legea criticată încalcă Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul uniunii economice și monetare. În opinia autorilor obiecției, art.138 alin.(5) din Constituție permite depășirea sumelor aprobate prin legea bugetară numai în împrejurări excepționale, cu aprobarea Parlamentului, iar adoptarea în mod deliberat a unui buget cu un deficit de 6,2% din PIB, fără nicio justificare care să încadreze împrejurările actuale în categoria celor

excepționale, contravine acestei filozofii constituționale. În susținerea criticilor se invocă incompatibilitatea legii criticate cu Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, în special din perspectiva Strategiei fiscal-bugetare 2026–2028, precum și aspecte privind, spre exemplu, riscurile bugetare viitoare generate de nivelul deficitului actual, raportul dintre datoria publică și sustenabilitatea financiară a statului, în condițiile creșterii datoriei guvernamentale brute a României.

(2.3.) Încălcarea art.73 alin.(3) coroborat cu art.76 alin.(1) și art.1 alin.(5) din Constituție

12. Se susține că legea bugetului de stat, adoptată ca lege ordinară, conține derogări nepermise de la dispoziții cuprinse în legi organice (Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010) și încalcă astfel dispozițiile constituționale privind domeniile rezervate legii organice și adoptarea legilor organice, precum și jurisprudența în materie a Curții Constituționale. Autorii obiecției fac referire punctual la: art.75 alin.(1) din lege, care derogă de la art.49 alin.(4) din Legea nr.500/2002; art.23 alin.(1), art.31 alin.(1), art.43, art.57 alin.(1) și (2), art.68 alin.(1) din lege, care conțin derogări sistematice de la diverse prevederi ale Legii nr.500/2002; art.7 alin.(1) din lege, care instituie cotele de defalcare a impozitului pe venit către bugetele locale „prin derogare de la prevederile art.32 și 33 din Legea nr.273/2006”; art.7 alin.(2) din lege, care instituie un mecanism special de repartizare a impozitului pe venit la nivelul municipiului București, prin derogare de la regimul general stabilit prin Legea nr.273/2006. De asemenea, se arată că art.31 alin.(1) din legea criticată derogă de la art.12 alin.(1) lit.e) din Legea nr.69/2010 și că și alte articole din legea criticată încalcă regula privind virările de credite bugetare, stabilită de legea organică. În opinia autorilor obiecției, practica „derogării prin legea bugetului de stat” este defectuoasă și reprezintă o eludare a procedurii constituționale, inacceptabilă într-un stat de drept, deoarece creează dificultăți pentru destinatarii legii în ceea ce privește aplicarea concretă a acesteia, cu efecte asupra respectării drepturilor cetățenilor.

(2.4.) Încălcarea art.16 alin.(1) coroborat cu art.120 alin.(1) din Constituție

13. Se susține că art.7 alin.(8) din legea criticată, referitor la alocarea de fonduri publice (150 milioane lei) în favoarea exclusivă a sectorului 4 al municipiului București, pentru finanțarea obiectivelor de investiții expres menționate, încalcă principiul egalității și nediscriminării. Această prevedere legală instituie un tratament juridic inegal față de celelalte unități administrativ-teritoriale, în absența unei justificări obiective și rezonabile și a unui criteriu obiectiv de selecție. Crearea unui mecanism de alocare preferențială către o singură unitate administrativ-teritorială individual identificată denaturează principiul autonomiei locale financiare, iar autonomia financiară a celorlalte sectoare ale municipiului București este în mod indirect prejudiciată prin această alocare.

(2.5.) Încălcarea art.139 alin.(1) coroborat cu art.1 alin.(5) din Constituție

14. Se susține că art.7 alin.(2) din legea criticată, ce deleagă competența fiscală privind repartizarea impozitului pe venit la nivelul municipiului București către Consiliul General al Municipiului București, care decide prin hotărâre repartizarea cotei de 85% din impozitul pe venit între Primăria Municipiului București și sectoare, creează astfel un mecanism de distribuție fiscală discreționară la nivel local, cu un caracter imprevizibil, contrar art.1 alin.(5) din Constituție. Totodată, nu există nicio justificare constituțională pentru care mecanismul de alocare a impozitului pe venit la nivelul municipiului București să fie fundamental diferit față de mecanismul aplicabil celorlalte municipii.

(2.6.) Încălcarea art.148 alin.(4) coroborat cu art.1 alin.(5) din Constituție

15. Se arată că utilizarea componentei de împrumut din Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) pentru majorarea capitalului social al Băncii de Investiții și Dezvoltare S.A. (BID), potrivit art.67 din legea criticată, ridică probleme de neconstituționalitate din perspectiva potențialei neconformități cu condițiile cuprinse în Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență, în special art.17 alin.(3) din acesta, a riscului de rambursare, a termenului imperativ de plată stabilit și a lipsei transparenței privind utilizarea capitalului majorat, precum și a inexistenței unor mecanisme specifice de monitorizare și raportare către Parlament privind modul în care BID utilizează capitalul majorat din fonduri PNRR în scopuri conforme cu Regulamentul (UE) 2021/241.

(2.7.) Încălcarea art.61 alin.(1) coroborat cu art.1 alin.(4), art.124, 133 și 142 din Constituție

16. Se arată că mecanismul de control al execuției bugetare, prin limite lunare de credite acordate de ministrul finanțelor, potrivit art.75 din legea criticată, echivalează cu o delegare a competenței bugetare a Parlamentului către ministrul finanțelor și încalcă astfel competența exclusivă a Parlamentului de a aproba bugetul. Posibilitatea ministrului finanțelor de a stabili lunar limitele de credite bugetare pentru autorități publice de rang constituțional, precum Curtea Constituțională, Consiliul

Superior al Magistraturii, instanțele judecătorești, Ministerul Public, constituie, prin ea însăși, un factor de presiune indirectă a executivului asupra lor, cu impact asupra independenței acestora. Se mai susțin caracterul excesiv al mecanismului prevăzut de art.75 din legea criticată și lipsa proporționalității, ceea ce reamplasează raportul de forțe în favoarea executivului, subminând echilibrul constituțional ce decurge din principiul separației și echilibrului puterilor.

(2.8.) Încălcarea art.73 alin.(3) lit.p) din Constituție

17. Se susține că art.80 din legea criticată, lege ordinară, are ca efect modificarea cotelor de distribuire a contribuției asiguratorii pentru muncă (CAM), intervenind într-un domeniu rezervat legii organice. Majorarea cotei CAM, alocată bugetului de stat la 50%, în detrimentul fondurilor de asigurări sociale cu destinație specifică, transformă CAM dintr-o contribuție cu caracter de asigurare socială într-un impozit cu destinație bugetară generală. Creșterea cotei alocate bugetului de stat în detrimentul fondurilor cu destinație socială poate crea dificultăți în asigurarea resurselor suficiente pentru plata șomajului, a despăgubirilor pentru accidente de muncă și a serviciilor de sănătate, afectând dreptul la muncă, dreptul la ocrotirea sănătății și nivelul de trai.

(2.9.) Încălcarea art.1 alin.(5) din Constituție

18. Invocând exigențele de calitate a legii, astfel cum au fost evidențiate și în jurisprudența Curții Constituționale, autorii obiecției arată că legea criticată prezintă deficiențe de claritate și previzibilitate. Astfel, legea operează cu trimiteri normative în lanț la acte normative modificate, ceea ce face ca identificarea normei aplicabile să fie extrem de dificilă. Legea criticată stabilește mecanisme de repartizare bazate pe criterii neclare sau insuficient de precise [spre exemplu, art.8 alin.(2) lit.b) din lege privind calculul *pro rata* pentru repartizarea fondurilor teatrelor, operelor și filarmonicilor; art.7 alin.(3) din lege privind criteriile de eligibilitate pentru diverse tipuri de unități administrativ-teritoriale care să beneficieze de sume de echilibrare a bugetelor locale, care, potrivit autorilor obiecției, nu definește precis conceptele de „teritoriu necooperant”, „potențial fiscal redus” sau „deținere de resurse insuficiente”].

19. De asemenea, se invocă lipsa justificării unor limite numerice și plafoane specifice [de exemplu, plafonul de 43.793 mii lei pentru fondul la dispoziția consiliului județean, conform art.6 alin.(6), sau plafonul de 285.000 mii lei/an pentru repartizarea către județele deficitare, conform art.6 alin.(3) lit.a)] fără a se prezenta în expunerea de motive sau în nota de fundamentare metodologia sau fundamentarea tehnică a acestor limitări numerice. Totodată, se invocă suprapunerea dispozițiilor din legea criticată cu prevederile legilor sectoriale (sănătate, educație, infrastructură, administrație publică) și se susține că deficiențele de calitate a legii afectează destinatarii principali ai acesteia: ordonatorii principali și secundari de credite, unitățile administrativ-teritoriale și contribuabilii.

(2.10.) Încălcarea art.61 alin.(1) coroborat cu art.138 din Constituție

20. Se susține că legea criticată delegă excesivă către executiv competența de redistribuire a fondurilor publice aprobate de Parlament și creează riscul ca bugetul efectiv executat la sfârșitul anului 2026 să difere semnificativ de bugetul aprobat de Parlament, fără ca Parlamentul să fi aprobat aceste diferențe. Astfel, dispozițiile legii criticate [spre exemplu, art.21, art.31 alin.(7), art.59 și art.72] abilitază Guvernul sau ministrul finanțelor să efectueze redistribuiri majore de credite bugetare pe parcursul anului, fără o rectificare bugetară.

(2.11.) Încălcarea art.1 alin.(5) din Constituție coroborat cu art.31 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, a art.47 alin.(1) coroborat cu art.34 din Constituție, precum și a art.32 alin.(1) și (4) din Constituție

21. Se susține că, din perspectiva exigențelor constituționale și a normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, nota de fundamentare a legii criticate și raportul privind impactul socioeconomic al Legii bugetului de stat pe anul 2026 au un caracter insuficient, deoarece nu reflectă analiza de impact a măsurilor de consolidare fiscală, nu cuprind o justificare a amendamentelor admise la art.7 alin.(2) și (8) din legea criticată și nu prezintă scenarii alternative și o analiză a vulnerabilității.

22. Legea criticată prevede alocarea unor fonduri insuficiente domeniilor sănătății și asistenței sociale, în contrast cu obligațiile constituționale ale statului social în privința asigurării dreptului la ocrotirea sănătății și a dreptului la un nivel de trai decent.

23. Prin stabilirea alocării unor fonduri insuficiente pentru educație, și contrar prevederilor infraconstituționale în materia educației, legea criticată încalcă obligația constituțională de finanțare a învățământului de stat. Această subfinanțare cronică a sistemului de educație exprimă insuficiența

fondurilor pentru plata salariilor personalului didactic, insuficiența fondurilor pentru investiții în infrastructura școlară și creează premisele abandonului școlar și inegalităților educaționale.

(2.12.) Încălcarea art.44 alin.(1) și (2) din Constituție coroborat cu art.1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale

24. În opinia autorilor obiecției, impactul deficitului bugetar excesiv și al inflației de 6,5% constă în încălcarea dreptului de proprietate al contribuabililor și al pensionarilor, precum și al generațiilor viitoare, în condițiile în care numeroase categorii de creanțe față de stat (prestații sociale, pensii din sectorul public, salarii bugetare) sunt indexate incomplet sau sunt neindexate raportat la această rată a inflației. Redirecționarea a 50% din CAM către bugetul de stat în detrimentul fondurilor cu destinație specifică poate afecta capacitatea acestor fonduri de a onora drepturile asiguraților, diminuând valoarea economică a creanțelor lor față de sistemul de asigurări sociale.

(2.13.) Încălcarea art.120 alin.(1) coroborat cu art.121 și 122 din Constituție

25. Se susține că legea criticată aduce atingere autonomiei financiare locale prin prisma insuficienței sumelor defalcate din TVA pentru unitățile administrativ-teritoriale (art.4 din lege), criteriilor netransparente privind mecanismul de echilibrare a bugetelor locale prin sume defalcate, potrivit art.6 alin.(3) din lege. Criteriile de calificare ca „județ deficitar” și mecanismul de calcul al sumelor de echilibrare nu sunt suficient de transparente pentru a garanta o distribuție obiectivă și echitabilă a fondurilor de echilibrare, ceea ce încalcă principiul autonomiei locale și al descentralizării. Mecanismul limitelor lunare de credite bugetare, prevăzut de art.75 din lege, chiar dacă se aplică formal ordonatorilor principali de credite finanțați integral de la bugetul de stat (care sunt în principal ministere), are efect de undă și asupra autorităților locale în măsura în care acestea depind de transferuri de la bugetul central. Un mecanism prin care Ministerul Finanțelor controlează lunar fluxul de fonduri către toate instituțiile publice este incompatibil cu principiul autonomiei locale. De asemenea, este invocată absența unor mecanisme de consultare a autorităților locale în procesul bugetar, cu privire la problemele care afectează resursele și competențele locale, aspect de natură să încalce prevederile art.9 din Carta europeană a autonomiei locale, ratificată prin Legea nr.199/1997, care consacră dreptul comunităților locale la resurse proprii suficiente și la consultare în materia resurselor financiare.

(2.14.) Încălcarea art.53 coroborat cu art.34, art.41 alin.(3) și art.47 alin.(1) din Constituție

26. Se susține că restrângerile aduse exercițiului drepturilor economice și sociale ale cetățenilor (dreptul la ocrotirea sănătății, dreptul la protecție în caz de șomaj și dreptul la prestații sociale) nu îndeplinesc condițiile constituționale de proporționalitate, fiind în contradicție cu regulile constituționale privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

(2.15.) Încălcarea principiului continuității legislative și al stabilității raporturilor juridice care decurge din art.1 alin.(3) și (5) din Constituție

27. Autorii obiecției arată că modificarea frecventă și imprevizibilă a mecanismelor de alocare bugetară reflectă instabilitate normativă, determină imposibilitatea planificării bugetare a unităților administrativ-teritoriale, afectează credibilitatea autorităților locale față de creditori, parteneri și cetățeni și încalcă așteptările legitime ale unităților administrativ-teritoriale, fiind în contradicție cu principiul stabilității raporturilor juridice.

(2.16.) Încălcarea art.56 alin.(2) din Constituție

28. Autorii obiecției mai susțin că sistemul fiscal instituit de legea criticată nu respectă principiul așezării juste a sarcinilor fiscale, deoarece generația actuală de contribuabili, prin intermediul deficitului bugetar, transferă o sarcină fiscală către generațiile viitoare, fără acordul lor.

(2.17.) Încălcarea art.137 alin.(1) coroborat cu art.138 alin.(1) din Constituție

29. Se susține că legea criticată determină multiplicarea fondurilor extrabugetare și a veniturilor proprii în detrimentul principiilor unității și universalității bugetare și consfințește existența unor categorii de cheltuieli și venituri publice care funcționează în afara cadrului bugetar propriu-zis aprobat de Parlament. Fragmentarea activității financiare a statului în multiple bucăți cu grade diferite de control parlamentar este incompatibilă cu viziunea constituțională a unui buget public național unitar.

30. În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului pentru a-și exprima punctele de vedere.

31. **Președintele Camerei Deputaților** consideră că obiecția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

32. Cu privire la motivele de neconstituționalitate extrinsecă potrivit cărora Legea bugetului de stat pe anul 2026 a fost adoptată prin „procedura accelerată, incompatibilă cu importanța și

complexitatea legii bugetare”, arată că legea criticată a parcurs în mod corect, complet, regulamentar și constituțional întreaga procedură impusă de procesul legislativ. Guvernul și-a exercitat dreptul de inițiativă legislativă, acesta deținând rolul central și exclusiv în elaborarea și inițierea bugetului public național, în acord cu art.138 alin.(2) din Constituție. Invocă dispozițiile art.118 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr.8/1994, și arată că, deși legea criticată a fost dezbătută în procedură de urgență, Parlamentul a asigurat un timp rezonabil pentru parcurgerea etapelor parlamentare obligatorii – termen de depunere a amendamentelor, dezbateri în comisii, dezbateri în ședința comisiilor reunite de buget ale Senatului și Camerei Deputaților, dezbateri în plen. Susținerile privind lipsa unei consultări efective sau insuficiența timpului de dezbateri vizează aspecte de oportunitate și de organizare a procedurii parlamentare, care nu pot fi convertite, în lipsa unei încălcări exprese a normelor constituționale, în motive de neconstituționalitate. Constituția nu consacră un drept fundamental la consultare în procedura legislativă și nu condiționează validitatea legii de existența unui consens social sau instituțional.

33. Cu privire la critica referitoare la avizul CES, invocă dispozițiile art.141 din Constituție și aspecte din jurisprudența în materie a Curții Constituționale și precizează că Parlamentul nu este ținut de aplicarea recomandărilor din avizul acestui organ consultativ, însă este ținut de existența acestui aviz în procesul de legiferare. Din fișa legii aflată pe site-ul Camerei Deputaților reiese existența avizului CES. Avizul CES nu este susceptibil să condiționeze validitatea constituțională a legii adoptate decât în măsura în care acesta nu ar fi fost cerut sau nu s-ar fi așteptat până la elaborarea avizului. Caracterul divizat al avizului CES sau existența unor opinii nefavorabile exprimate de anumite categorii reprezentate în cadrul acestuia nu pot conduce la concluzia încălcării Constituției.

34. Se consideră că argumentele invocate cu privire la abordarea rezultatului referendumului local din municipiul București, organizat în data de 24 noiembrie 2024, nu pot fi reținute ca veritabile critici de neconstituționalitate extrinsecă a legii. Introducerea rezultatului referendumului în legea bugetului de stat, lege anuală, ar fi putut ridica serioase probleme de constituționalitate, având în vedere că aceasta implică mai degrabă modificări corespunzătoare la legile de bază. Cu toate acestea, dispozițiile art.7 alin.(2) din Legea bugetului de stat pe anul 2026 transferă Consiliului General al Municipiului București competența de a repartiza, prin hotărâre, suma corespunzătoare unei cote de 85% din impozitul pe venit estimat către bugetul municipiului București și către bugetele locale ale sectoarelor municipiului București.

35. Criticile vizând nesolicitarea avizului Consiliului Legislativ pentru forma finală a proiectului de lege, după ce au fost adoptate amendamente la nivelul comisiilor reunite ale Camerelor Parlamentului, sunt, în opinia Președintelui Camerei Deputaților, neîntemeiate. Invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale și arată că avizul Consiliului Legislativ are caracter consultativ, astfel încât nerespectarea conținutului său și nesolicitarea unui nou aviz ca urmare a dezbaterilor din comisii nu atrag neconstituționalitatea legii, în ansamblul său. Precizează că observațiile formulate în Avizul nr.228 din 12 martie 2026 emis de Consiliul Legislativ au fost preluate în proiectul de lege depus și că acest organ nu se pronunță cu privire la oportunitatea soluțiilor legislative preconizate.

36. Referitor la motivele de neconstituționalitate intrinsecă, invocate în raport cu art.138 alin.(2) din Constituție, coroborat cu art.36 din Legea nr.500/2002, se reține că argumentele invocate exprimă în realitate aprecieri asupra oportunității politice, asupra realismului unor estimări bugetare și asupra calității fundamentării economico-fiscale a legii bugetare. Din analiza art.138 alin.(2) din Constituție nu reiese un standard de control al gradului de optimism al prognozelor macroeconomice, iar divergența dintre estimările Guvernului și opiniile unor autorități consultative nu poate fi convertită într-o încălcare directă a Constituției. De altfel, fundamentarea bugetară presupune în mod inerent utilizarea unor estimări, proiecții și scenarii macroeconomice, construite pe baza datelor disponibile la momentul elaborării bugetului. Faptul că anumite instituții – precum Consiliul Economic și Social ori Consiliul Fiscal – exprimă rezerve față de unele ipoteze normative utilizate de Guvern nu înseamnă că respectivele norme devin, prin aceasta, neconstituționale, ci reprezintă o manifestare firească a pluralismului instituțional în materia politicilor publice și bugetare.

37. În același sens, argumentele referitoare la supraestimarea absorbției fondurilor europene, la inconsistențe macroeconomice interne sau la riscuri bugetare asociate unor indicatori de bază privesc, în esență, temeinicia și credibilitatea construcției bugetare, nu conformitatea sa cu Legea fundamentală.

38. Se consideră că afirmația autorilor obiecției de neconstituționalitate potrivit căreia „Parlamentul ar fi fost lipsit de posibilitatea exercitării efective a funcției sale bugetare” nu poate fi reținută, deoarece proiectul de buget a fost înaintat Parlamentului, însoțit de documentele și explicațiile prevăzute de cadrul normativ incident, iar Parlamentul a putut dezbate, amenda și adopta legea

bugetară, exigențele prevăzute de art. 138 alin.(2) din Constituție fiind astfel respectate. În același timp, critica formulată se întemeiază pe aprecieri privind oportunitatea, realismul și robustețea construcției bugetare, aspecte care aparțin sferei de evaluare politică și tehnico-economică a autorităților competente, iar nu contenciosului constituțional.

39. Cu privire la criticile privind pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 138 alin.(5) coroborat cu art. 148 alin.(4) și art. 1 alin.(5) din Constituție, se arată că Legea fundamentală nu consacră un plafon numeric al deficitului bugetar și nu stabilește criterii constituționale directe privind nivelul acestuia, ci reglementează cadrul general al elaborării și executării bugetului public. Art. 138 alin.(5) din Constituție vizează condițiile în care sumele aprobate prin legea bugetară pot fi depășite în cursul execuției, iar nu stabilirea *ex ante* a unui anumit nivel al deficitului. Totodată, potrivit art. 148 alin.(4) din Constituție, autoritățile statului au obligația de a asigura îndeplinirea obligațiilor rezultate din actul aderării, însă această dispoziție nu transformă regulile de disciplină fiscală europeană în standarde de control al constituționalității legii bugetare. Eventualele neconcordanțe între nivelul deficitului și angajamentele asumate în cadrul procedurilor europene țin de sfera raporturilor dintre stat și instituțiile Uniunii Europene și de mecanismele specifice de monitorizare și corecție, iar nu de controlul de constituționalitate. Argumentele referitoare la riscurile macroeconomice viitoare, la sustenabilitatea datoriei publice sau la impactul asupra stabilității financiare exprimă evaluări de natură economică și prognoze asupra evoluției viitoare a finanțelor publice, fără a constitui veritabile critici de neconstituționalitate.

40. Se consideră că sunt neîntemeiate criticile de neconstituționalitate raportate la art. 73 alin.(3) din Constituție, deoarece acestea pornesc de la o interpretare rigidă și incompletă a raportului dintre legea bugetară și legile organice. Derogarea nu este echivalentă cu modificarea. Derogările din Legea bugetului de stat pe anul 2026 sunt limitate în timp, pe durata anului bugetar, și nu afectează structura legilor organice de la care derogă. Referitor la art. 80 din Legea bugetului de stat pe anul 2026, precizează că, prin conținutul său, această normă aparține domeniului fiscal-bugetar, supus reglementării prin legi ordinare, și nu domeniului ce vizează raporturile de muncă, supus reglementării prin lege organică. În susținerea punctului de vedere invocă aspecte din jurisprudența Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 53 din 18 mai 1994, Decizia nr. 88 din 2 iunie 1998, și Decizia nr. 442 din 10 iunie 2015.

41. În continuare, se arată că dispozițiile art. 7 din legea criticată nu încalcă principiul egalității în drepturi. Astfel, la baza construcției bugetului de stat pe anul 2026 s-a avut în vedere o linie unitară în ceea ce privește procentele/cotele referitoare la repartizarea unor sume încasate la bugetul de stat cu titlu de impozit pe venit care se repartizează bugetelor locale ale județelor, bugetelor locale ale comunelor, orașelor și municipiilor pe al căror teritoriu își desfășoară activitatea plătitorii de impozit pe venit. Invocă dispozițiile art. 5 alin.(1) din Legea nr. 273/2006 și ale art. XV alin.(2) lit.a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 89/2025 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, și arată că suma de 150.000 mii lei ce se virează în contul distinct de venituri deschis pe codul de identificare fiscală al sectorului 4 al municipiului București este destinată unor obiective de investiții ce se află în derulare. Totodată, repartizarea către bugetele locale ale sectoarelor a unor sume pe baza solicitărilor scrise nu poate fi tratată decât ca o măsură de uniformizare, în sensul de a aplica tuturor cetățenilor același regim juridic, pornind de la premisele Referendumului local organizat în municipiul București în anul 2024.

42. Cu privire la criticile referitoare la incompatibilitatea Legii bugetului de stat pe anul 2026 cu programul de guvernare aprobat de Parlament, Președintele Camerei Deputaților semnalează o confuzie între planul juridic și planul politic, de vreme ce programul de guvernare este un document politic, iar bugetul este un instrument tehnico-anual. A pretinde o corespondență rigidă între ele ignoră marja de apreciere a Guvernului în funcție de realitățile economice.

43. Criticile de neconstituționalitate referitoare la instituirea mecanismului limitelor lunare de credite prevăzut de art. 75 din legea criticată sunt neîntemeiate în opinia Președintelui Camerei Deputaților. Parlamentul stabilește, prin legea bugetară, nivelul și destinația creditelor bugetare, iar art. 75 din legea criticată nu permite modificarea acestora, ci doar reglementează ritmul și programarea utilizării lor în cursul execuției bugetare. Mai mult, stabilirea unor limite lunare nu echivalează cu o delegare a competenței legislative, ci reprezintă o atribuție inerentă executivului, circumscrisă rolului său de administrare și implementare a bugetului aprobat. Nu se creează credite noi și nu se modifică opțiunea bugetară a Parlamentului.

44. Nici argumentul referitor la afectarea independenței instituțiilor constituționale nu poate fi reținut. Independența constituțională a unor autorități publice, precum instanțele judecătorești, Consiliul

Superior al Magistraturii sau Curtea Constituțională, privește exercitarea atribuțiilor lor constituționale și legale fără ingerințe din partea altor autorități publice, iar nu excluderea absolută a acestora din mecanismele generale ale finanțelor publice și ale execuției bugetare. Atât timp cât mecanismul instituit de art.75 din legea criticată are caracter general, impersonal și nediscriminatoriu, fiind aplicabil tuturor ordonatorilor principali de credite ai autorităților finanțate integral de la bugetul de stat, nu se poate prezuma că acesta constituie, în sine, un instrument de presiune politică asupra unor instituții constituționale.

45. În același sens, stabilirea unor limite lunare de credite reprezintă un instrument rezonabil și adecvat de gestionare a fluxurilor bugetare pe parcursul exercițiului financiar, menit să asigure corelarea dintre autorizarea anuală a cheltuielilor și posibilitățile efective de execuție, de încasare și de menținere a echilibrului bugetare. Natura anuală a bugetului nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune existența unor mecanisme multianuale de planificare și monitorizare a execuției, tocmai pentru a evita disfuncționalități, dezechilibre sau concentrări neraționale ale angajamentelor și plăților într-un anumit interval de timp.

46. Nu poate fi reținută nici pretinsa încălcare a principiului separației și echilibrului puterilor în stat, care nu presupune o etanșeizare absolută a autorităților publice și nici excluderea unor raporturi funcționale între acestea, ci impune exercitarea atribuțiilor fiecărei autorități în limitele stabilite de Constituție și de lege, cu respectarea echilibrului instituțional. Or, în materia bugetară, cooperarea funcțională dintre Parlament, care aprobă bugetul, și Guvern, care îl execută, reprezintă o expresie firească a acestui echilibru constituțional. Instituirea unor instrumente administrative de coordonare a execuției bugetare nu semnifică o subordonare a unor autorități constituționale față de executiv, atât timp cât nu afectează exercițiul propriu-zis al atribuțiilor lor constituționale și nu alterează cadrul financiar aprobat de legiuitor.

47. Se apreciază ca fiind neîntemeiată și critica de neconstituționalitate referitoare la lipsa clarității, preciziei și previzibilității normelor juridice. În acord cu art.50 din Legea nr.24/2000, dispozițiile din Legea bugetului de stat pe anul 2026 fac trimiteri exprese la alte acte normative, indicând întocmai titlul, numărul, celelalte elemente de identificare ale actelor normative la care se face trimitere, precum și mențiuni referitoare la completări, modificări ori republicări ale acestora. Astfel, sunt respectate cerințele constituționale și regulile de tehnică legislativă cu privire la caracterul precis și clar al normelor juridice.

48. Totodată, apreciază că dispozițiile art.7 alin.(3) și ale art.8 alin.(2) lit.b) din Legea bugetului de stat pe anul 2026 stabilesc clar și precis mecanismul de repartizare a fondurilor și criteriile de eligibilitate și, prin urmare, nu încalcă prevederile constituționale referitoare la accesibilitatea și previzibilitatea normelor juridice. De asemenea, dispozițiile criticate din Legea bugetului de stat pe anul 2026 respectă dispozițiile art.15 alin.(3) și ale art.63 din Legea nr.24/2000, privind regulile de tehnică legislativă referitoare la normele derogatorii. Legea criticată prevede atât articolele de la care se derogă, cât și actele normative, iar aplicarea sa în timp este restrânsă doar pentru bugetul de stat pe anul 2026. Instituirea unei norme derogatorii nu implică suprapunerea normei de la care se derogă, ci norma derogatorie va fi aplicată în detrimentul celei din urmă. Astfel, nu sunt aplicate concomitent și norma derogatorie și cea de la care se derogă, iar, în situația de față, nu se reduce previzibilitatea sistemului normativ.

49. Stabilirea în cuprinsul Legii bugetului de stat pe anul 2026 a unor „limite numerice și plafoane specifice” respectă dispozițiile art.1 alin.(5) din Constituție, care nu garantează destinatarilor normei posibilitatea să verifice metodologia sau „caracterul obiectiv al acestor determinări numerice”.

50. De asemenea, stabilirea prin legea criticată a unor reguli privind redistribuirea creditelor bugetare și utilizarea Fondului de rezervă nu echivalează cu o delegare nepermisă a atribuțiilor Parlamentului, iar criticile formulate sub acest aspect se întemeiază pe confuzia dintre competența de aprobare a bugetului, aparținând Parlamentului, și competența de execuție a acestuia, revenind Guvernului.

51. În opinia Președintelui Camerei Deputaților, criticile de neconstituționalitate cu privire la insuficiența fondurilor alocate domeniilor sănătății și asistenței sociale, precum și educației raportate la obligația constituțională de finanțare a acestor domenii vizează, în principal, elemente care țin de oportunitatea reglementărilor. Stabilirea nivelului concret al cheltuielilor bugetare, inclusiv în domeniile sănătății, asistenței sociale sau educației, ține de opțiunea legiuitorului exprimată în funcție de prioritățile economice și sociale și de constrângerile bugetare existente, precum și de modul de alocare a resurselor publice, iar Curtea Constituțională nu poate cenzura astfel de opțiuni de politică bugetară, întrucât ar echivala cu o substituie în atribuțiile legiuitorului.

52. Referitor la invocarea insuficienței notei de fundamentare și a raportului privind impactul socioeconomic al legii criticate, se arată că prin lege nu se impune cumularea expunerii de motive/notei de fundamentare/referatului de aprobare cu studiul de impact, iar decizia elaborării studiului de impact este lăsată de legiuitor la latitudinea Guvernului, care decide de la caz la caz necesitatea elaborării acestuia în mod distinct. Precizează că Proiectul de buget pe anul 2026 prezentat Parlamentului cuprinde în anexe Raportul privind situația macroeconomică pe anul 2026 și proiecția acesteia pe anii 2027–2029, precum și Declarația de conformitate a Guvernului României.

53. Totodată, critica de neconstituționalitate referitoare la lipsa justificării „de substanță” a amendamentelor admise nu poate fi reținută întrucât, potrivit art.7 alin.(6) din Legea nr.24/2000, dispozițiile privind evaluarea preliminară ori fundamentarea reglementărilor nu se aplică în cazul inițiativelor deputaților și senatorilor.

54. Se apreciază că nu este încălcat dreptul fundamental de proprietate, deoarece efectele indirecte ale inflației sau ale deficitului bugetar nu evidențiază o ingerință în dreptul de proprietate, ci exprimă consecințe economice generale, inerente funcționării sistemului financiar. Invocarea unei pretenșii inechitabile sau a unei diminuări a valorii reale a unor prestații nu poate fundamenta o încălcare a dreptului de proprietate, întrucât acestea țin de opțiunile de politică economică ale statului.

55. Nu pot fi reținute nici criticile de neconstituționalitate privind pretinsa insuficiență a sumelor defalcate din TVA, mecanismul de echilibrare a bugetelor locale, aplicarea mecanismului limitelor lunare de credite bugetare, lipsa consultării autorităților locale, deoarece acestea vizează, în realitate, nivelul și modul de alocare a resurselor financiare, aspecte ce țin de oportunitatea politicii bugetare. Invocă aspecte din jurisprudența Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr.1 din 10 ianuarie 2014 și Decizia nr.139 din 13 martie 2019, și arată că autonomia financiară a unităților administrativ-teritoriale presupune existența unor resurse proprii și posibilitatea gestionării acestora, dar nu implică un drept necondiționat la un anumit nivel de finanțare și nici excluderea intervenției legiuitorului în stabilirea mecanismelor de echilibrare bugetară. Totodată, Constituția nu consacră o obligație generală și directă de consultare a autorităților locale în procedura de adoptare a legii bugetare. În consecință, dispozițiile legii criticate nu aduc atingere principiului autonomiei locale, ci se înscriu în cadrul competenței legiuitorului de a reglementa sistemul finanțelor publice și mecanismele de echilibrare bugetară.

56. Totodată, se arată că prevederile legii bugetare criticate exprimă consecințe economice generale, inerente funcționării sistemului financiar, fără a institui o restrângere a exercițiului drepturilor economice și sociale ale cetățenilor.

57. Referitor la pretinsa încălcare a art.56 alin.(2) din Constituție, se invocă jurisprudența Curții Constituționale privind principiul așezării juste a sarcinilor fiscale, spre exemplu, Decizia nr.3 din 6 ianuarie 1994 și Decizia nr.139 din 13 martie 2019, și se arată că, în esență, criticile formulate nu relevă o veritabilă încălcare a principiului antereferit, ci exprimă aprecieri de ordin economic și doctrinar cu privire la sustenabilitatea bugetară.

58. Precizează că Legea fundamentală nu consacră un model unic și nediferențiat de organizare a bugetului public, ci stabilește cadrul general al acestuia, lăsând legiuitorului o marjă de apreciere în configurarea structurii și mecanismelor de gestionare a resurselor financiare. Existența unor componente distincte sau a unor evidențieri separate ale anumitor categorii de venituri și cheltuieli nu echivalează, prin ea însăși, cu o încălcare a principiului unității bugetare, atât timp cât acestea sunt reglementate prin lege și integrate în cadrul bugetului public național. În acest context, activitățile finanțate din venituri proprii, fondurile cu destinație specială sau mecanismele de transfer intrasectorial reprezintă instrumente legitime de organizare și execuție bugetară, menite să asigure o gestionare eficientă și adaptată a resurselor publice. De asemenea, susținerile privind afectarea transparenței fiscale și a principiului legalității vizează, în realitate, aspecte de oportunitate și tehnică legislativă, iar nu o veritabilă problemă de constituționalitate.

59. Se subliniază, în final, că o mare parte dintre argumentele invocate de autorii obiecției cu privire la Legea bugetului de stat pe anul 2026 se referă, în principal, la elemente care țin de oportunitatea reglementării și că adesea autorii sesizării enumeră cu caracter generic pretenșile încălcări, fără a le și raporta la textele constituționale, nerespectând exigențele art. 10 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

60. **Președintele Senatului** consideră că obiecția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

61. Cu privire la critica prin care se susține utilizarea unei proceduri legislative accelerate, incompatibilă cu importanța și complexitatea legii bugetare, Președintele Senatului invocă dispozițiile din Constituție cuprinse în art.138 alin.(2) referitor la elaborarea proiectului bugetului de stat și a celui al asigurărilor sociale de stat și în art.65 alin.(2) lit.b) privind aprobarea bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat în ședința comună a Camerelor Parlamentului, reflectate în planul reglementărilor infraconstituționale de art.28 din Legea nr.500/2002 și de art.60 din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.4/1992. De asemenea, se invocă Decizia Curții Constituționale nr.904 din 28 decembrie 2021 și arată că legea criticată a urmat întocmai procedura legislativă, respectând în totalitate cerințele constituționale și regulamentare impuse, iar Guvernul și-a exercitat dreptul de inițiativă legislativă conform competenței consacrate expres de art. 138 alin.(2) din Constituție. În aplicarea directă a acestor norme, proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2026 a fost depus la data de 13 martie 2026, iar programul de dezbatere și adoptare a fost stabilit de birourile permanente cu consultarea liderilor grupurilor parlamentare, respectând integral cadrul regulamentar.

62. Se mai arată că din analiza practicii parlamentare recente rezultă că legile bugetului de stat au fost adoptate în intervale scurte de timp. Astfel, spre exemplu, bugetul pe anul 2025 a fost dezbătut și adoptat în 5 zile, iar bugetul pe anul 2024 a fost dezbătut și adoptat în 6 zile.

63. Totodată, în temeiul art.64 alin.(1) din Constituție privind exercitarea autonomiei organizatorice a Camerelor Parlamentului, precum și al art.60 alin.(2) din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului, cele două Camere și-au exercitat suveran competența, stabilind cadrul procedural aplicabil ședințelor comune. Programul de dezbatere și adoptare a proiectului Legii bugetului de stat pe anul 2026 a fost aprobat în ședința Birourilor permanente reunite din 13 martie 2026, program ce a suportat modificări în urma ședinței Birourilor permanente reunite din 16 martie 2026. Programul de dezbatere și adoptare a proiectului Legii bugetului de stat pe anul 2026 a fost aprobat cu consultarea liderilor grupurilor parlamentare. Dezbaterile generale și pe articole s-a desfășurat conform art.64–67 din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului: prezentarea raportului comun, luări de cuvânt limitate la reprezentanții grupurilor parlamentare (art.65), dezbaterile pe articole a proiectului legii fiecărui buget (art.66), discutarea amendamentelor și posibilitatea de a pune în discuție amendamentele respinse de comisia sesizată în fond sau amendamentele depuse la comisii, admise și respinse (art.67).

64. Invocându-se Decizia Curții Constituționale nr.85 din 13 februarie 2019, se arată că Parlamentul a respectat toate etapele obligatorii ale procesului legislativ, asigurând un interval rezonabil pentru parcurgerea etapelor parlamentare obligatorii, depunerea amendamentelor de către grupurile parlamentare, deputați și senatori, dezbaterile în cadrul comisiilor sesizate, lucrările comisiilor reunite pentru buget-finanțe ale celor două Camere, precum și dezbaterile în plenul reunit.

65. Se apreciază că susținerile autorilor sesizării potrivit cărora ar fi existat o lipsă a unei dezbateri efective sau un timp insuficient pentru analiză vizează, în realitate, aspecte ce țin de oportunitatea și de organizarea internă a procedurii parlamentare. Acestea nu pot fi transformate în critici de neconstituționalitate în absența unei încălcări exprese și concrete a unei dispoziții constituționale.

66. Prin urmare, critica invocată nu se susține nici factual (procedura a respectat întocmai termenele aprobate în baza Regulamentului activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului), nici constituțional sau regulamentar. Curtea Constituțională, în jurisprudența sa constantă privind procedurile legislative speciale, a reținut că respectarea regulilor interne ale Parlamentului (inclusiv cele din Regulamentul comun) exclude neconstituționalitatea, atât timp cât nu se aduce atingere unor prevederi exprese ale Legii fundamentale – ceea ce nu s-a întâmplat în speță.

67. Referitor la pretinsa încălcare a art.141 coroborat cu art.1 alin.(3) și (5) din Constituție, cu privire la avizul CES, se evocă natura juridică a acestui organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului și atribuțiile sale, prevăzute de Legea nr.248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social și se arată că parcursul legislativ al Legii bugetului de stat pe anul 2006 indică faptul că CES a comunicat Punctul de vedere nr.1873 din 12 martie 2026, favorabil cu observații. De asemenea, invocând Deciziile Curții Constituționale nr.83 din 15 ianuarie 2009, nr.139 din 13 martie 2019, nr.221 din 2 iunie 2020, precizează că nu poate fi admisă critica formulată, având în vedere că avizul CES a fost solicitat, Guvernul primind un punct de vedere. Totodată, menționează că obligația de solicitare a avizului CES, subsumată exigenței calității legii, ca dimensiune a principiului legalității, a fost îndeplinită, aspect care, de altfel, a fost constatat și de autorii sesizării.

68. Distinct, arată că autorii obiecției de neconstituționalitate nu justifică substanțialitatea amendamentelor în raport cu întregul proiect de lege, astfel încât să fie necesară o nouă sesizare a CES.

69. Cu privire la critica privind nerespectarea integrală a voinței populare exprimate prin referendumul local din municipiul București din 24 noiembrie 2024 privind repartizarea impozitelor și taxelor locale, se invocă Decizia Curții Constituționale nr.904 din 28 decembrie 2021 și se precizează că legea bugetului de stat nu trebuie în mod obligatoriu să trateze aspecte cu privire la rezultatele unui referendum, mai ales al unui local. Soluționarea aspectelor ridicate în conținutul referendumului implică mai degrabă amendarea unor acte normative de natură primară, respectiv a unor acte cu caracter normativ emise de autoritățile administrației publice locale. Prin urmare, este opțiunea legiuitorului să legifereze prin legea bugetului de stat aspecte care fac obiectul referendumului, în funcție de prioritățile și strategiile publice.

70. Se mai reține că, în procedura legislativă la Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, se află o inițiativă legislativă intitulată Proiect de Lege privind transpunerea rezultatului referendumului local asupra aprobării de către Consiliul General al Municipiului București a repartizării între Primăria Municipiului București și primăriile de sector a impozitelor pe venit și a taxelor și impozitelor locale colectate de la bucureșteni, desfășurat în 24 noiembrie 2024 (PL-x nr.176/2026), ce are ca obiect de reglementare modificarea Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, precum și modificarea și completarea altor acte normative, inițiativa legislativă vizând transpunerea rezultatului referendumului local desfășurat în 24 noiembrie 2024.

71. În opinia Președintelui Senatului, criticile formulate de autorii obiecției cu privire la pretinsa încălcare a dispozițiilor art.138 alin.(2) din Constituție, coroborat cu art.36 din Legea nr.500/2002, sunt neîntemeiate, întrucât argumentele invocate nu relevă o veritabilă critică de constituționalitate, ci exprimă, în realitate, aprecieri asupra oportunității politice, asupra realismului unor estimări bugetare și asupra calității fundamentării economico-fiscale a legii bugetare. Bugetul are, prin natura sa, un caracter anticipativ, iar invocarea unor eventuale diferențe dintre execuția bugetară viitoare și nivelul estimat prin lege nu poate fundamenta o critică de neconstituționalitate. Controlul de constituționalitate privește conformitatea normei cu Constituția la momentul adoptării sale, nu validarea *ex post* a tuturor premiselor economice utilizate de legiuitor sau de Guvern.

72. Afirmația autorilor obiecției potrivit căreia Parlamentul ar fi fost lipsit de posibilitatea exercitării efective a funcției sale bugetare nu poate fi reținută atât timp cât proiectul de buget a fost înaintat Parlamentului, însoțit de documentele prevăzute de cadrul normativ incident, iar Parlamentul a putut dezbate, amenda și adopta legea bugetară și, ca atare, exigențele prevăzute la art.138 alin.(2) din Constituție au fost respectate. Constituția nu condiționează validitatea legii bugetare de acordul tuturor organismelor consultative asupra ipotezelor macroeconomice și nici de inexistența oricărui risc fiscal. Susținerea potrivit căreia obligația de fundamentare „pe baze prudente și realiste” ar echivala automat cu o exigență de rang constituțional este disproporționată. Cel mult, o atare situație ar ridica o eventuală problemă de legalitate, de conformare la disciplina finanțelor publice sau de oportunitate bugetară, dar nu, în mod direct și automat, de constituționalitate.

73. Cu privire la pretinsa încălcare a art.1 alin.(5) din Constituție, susținută prin prisma lipsei clarității, preciziei și previzibilității normelor juridice, se arată că dispozițiile din legea supusă controlului de constituționalitate respectă regulile de tehnică legislativă stabilite de Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Legea criticată face trimiteri exprese la alte acte normative, indicând întocmai titlul, numărul, celelalte elemente de identificare ale actelor normative la care se face trimitere, precum și mențiuni referitoare la completări, modificări ori republicări ale acestora, fiind îndeplinite cerințele constituționale și de tehnică legislativă cu privire la caracterul precis și clar al normelor juridice, care, astfel redactate, permit destinatarilor legii să prevadă consecințele și să se conformeze dispozițiilor legale.

74. De asemenea, se consideră că dispozițiile art.8 alin.(2) lit.b) din legea criticată, prin stabilirea clară și precisă a mecanismului de repartizare a fondurilor către instituțiile solicitante, nu încalcă prevederile constituționale referitoare la accesibilitate și previzibilitate. Totodată, faptul că în Legea bugetului de stat pe anul 2026 nu sunt definite conceptele enumerate de către autorii obiecției nu demonstrează că se creează un spațiu de interpretare imprevizibil, întrucât aceste concepte au înțeles comun, sunt intrinseci domeniului fiscal-bugetar și își găsesc determinarea în cadrul sistemului normativ de specialitate, nefiind necesară definirea conceptelor respective în cuprinsul legii criticate.

75. Totodată, critica privind reglementarea în cuprinsul Legii bugetului de stat pe anul 2026 a unor aspecte care țin în mod normal de legile sectoriale nu poate fi reținută, deoarece instituirea unei norme derogatorii nu implică, nici pe departe, suprapunerea normei de la care se derogă, ci norma derogatorie va fi aplicată în detrimentul celei din urmă. Astfel, nu sunt aplicate concomitent și norma derogatorie, și cea de la care se derogă, iar, în situația prezentă, nu se reduce previzibilitatea sistemului normativ. Legea supusă controlului de constituționalitate prevede atât articolele de la care se derogă, cât și actele normative, iar aplicarea sa în timp este restrânsă doar pentru bugetul de stat pe anul 2026.

76. În opinia Președintelui Senatului, nu poate fi reținută nici critica cu privire la stabilirea în cuprinsul Legii bugetului de stat pe anul 2026 a unor limite numerice și plafoane specifice, fără a se prezenta în expunerea de motive sau în notele de fundamentare metodologia sau fundamentarea tehnică a acestor limitări numerice, întrucât dispozițiile legale criticate respectă exigențele de calitate a legii, impuse de art.1 alin.(5) din Constituție.

77. **Guvernul** consideră că obiecția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

78. Se susține că adoptarea legii criticate printr-o procedură accelerată nu încalcă prevederile art.1 alin.(3) și (5), ale art.2 alin.(1), ale art.61 alin.(1), ale art.64 alin.(1) și ale art.138 din Constituție, întrucât acestea nu impun un anumit termen pentru dezbaterăa unor legi în Parlament. Din argumentele prezentate nu rezultă că ar fi fost încălcate dispoziții imperative privind respectarea unor termene minime. În acest context, Parlamentul și-a îndeplinit rolul de unică autoritate legiuitoare, în acord cu dispozițiile art.61 alin.(1) din Constituție. Totodată, prevederile Constituției obligă Guvernul să elaboreze proiectul legii bugetului de stat, iar Parlamentul să îl aprobe. Dacă proiectul a fost însoțit de o strategie fiscal-bugetară și de prognoze oficiale, cerința de fundamentare este îndeplinită. Complexitatea legii nu impune constituțional un număr fix de zile de dezbateră, ci respectarea fluxului procedural. Mai mult decât atât, referitor la termenul scurt de adoptare a legii, Curtea a statuat deseori că nu se poate pronunța pe „oportunitatea” unui calendar strâns.

79. Cu privire la caracterul divizat al avizului CES și ignorarea rezervelor semnificative exprimate de reprezentanții mediului sindical și ai societății civile, se arată că aceste aspecte nu prezintă relevanță, singura cerință constituțională fiind aceea a solicitării avizului de către inițiator. Se mai arată că niciun text de lege nu impune obținerea unui nou aviz CES după depunerea amendamentelor. Se precizează că în același sens este și jurisprudența Curții Constituționale.

80. Cu privire la încălcarea celor hotărâte prin referendumul local din municipiul București din data de 24 noiembrie 2024 privind repartizarea impozitelor și taxelor locale, se arată că un astfel de referendum are caracter consultativ, iar la elaborarea bugetului a fost avută în vedere tocmai jurisprudența Curții Constituționale, care s-a pronunțat prin mai multe decizii asupra faptului că bugetul este elaborat de Guvern pe baza legilor aflate în fondul activ al legislației, legi care stabilesc atât veniturile, cât și cheltuielile statului. Prin urmare, construcția planului financiar aferent anului 2026 a avut în vedere doar acele venituri ale bugetului de stat care sunt repartizate de acesta către unitățile administrativ-teritoriale, în timp ce celelalte aspecte care au făcut obiectul referendumului ar putea fi realizate și transpuse în practică doar prin modificarea cadrului legal existent, în mod separat de legile bugetare anuale, cu respectarea principiului constituțional al autonomiei locale consacrat de art.120 din Constituție. Prin urmare, prin reglementarea propusă sunt vizate doar aspecte tehnice care își găsesc deja reglementarea și fac parte din fondul activ al legislației, prin construcția bugetară propusă stabilindu-se doar un mod distinct de repartizare a veniturilor bugetare specific anului 2026.

81. Cu privire la încălcarea art.79 alin.(1) coroborat cu art.1 alin.(3) din Constituție, în sensul că avizul Consiliului Legislativ nu ar fi putut acoperi în mod real conținutul final al legii criticate, modificat substanțial prin amendamentele admise, se arată că, prin Deciziile nr.12 din 15 ianuarie 2019 și nr.239 din 3 iunie 2020, Curtea a statuat că nu există obligația de a se solicita avizarea ori de câte ori proiectul de lege suferă diverse modificări în Camera de reflecție sau în cea decizională.

82. Referitor la o eventuală contradicție între programul de guvernare și Legea bugetului de stat pe anul 2026, se menționează că din motivarea autorilor obiecției nu sunt decelabile prevederi constituționale de natură a fi încălcate și se demonstrează, totodată, convergența dintre prevederile legii criticate și programul de guvernare.

83. Se arată că fundamentarea Legii bugetului de stat pentru anul 2026 a fost realizată respectând obiectivele construcției bugetare pentru anul 2026 și orizontul 2027-2028, așa cum au fost stabilite prin Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2026-2028 și care nu contravin prevederilor art.36 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice și că în planul bugetar-structural național pe termen mediu 2025-2031 România și-a stabilit ca obiectiv central al politicii de deficit bugetar reintrarea pe o

traectorie de ajustare începând cu anul 2025, de o manieră care să îi permită încadrarea în valoarea de referință stabilită de Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene la sfârșitul orizontului de timp acoperit de Planul bugetar structural național pe termen mediu 2025-2031 și, implicit, crearea premiselor de ieșire de sub incidența procedurii europene de deficit excesiv. Sub aspectul art.138 alin.(5) din Constituție, construcția bugetară pentru anul 2026, așa cum este reflectată în documentele de planificare, trebuie să demonstreze o corelare strictă între sursele de finanțare și volumul cheltuielilor. În condițiile în care indicatorii din Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2026-2028 evidențiază o presiune crescută asupra serviciului datoriei publice, sustenabilitatea pe termen lung a acestor cheltuieli devine un punct central în evaluarea constituționalității legii bugetului de stat.

84. Cu privire la derogările multiple de la cadrul normativ primar în materie bugetară și stabilirea prin lege ordinară a cotelor de distribuire a CAM, se arată că domeniul legii organice este foarte clar delimitat prin textul Constituției, astfel încât legiuitorul este obligat să adopte legi organice numai în domeniile expres prevăzute, domeniul bugetar nefiind expres enumerat de Constituție printre cele de natură organică. Normele legate de finanțele publice, în special cele care vizează aspecte tehnice ce țin de repartizarea veniturilor și cheltuielilor bugetare, sunt aspecte care nu se încadrează în situațiile limitative de la art.73 din Constituție, fiind astfel norme cu caracter ordinar. Astfel, aplicând criteriul material al normei de reglementare, se consideră că, prin conținutul lor juridic, normele de la care se instituie derogări prin legea supusă controlului de constituționalitate reprezintă norme juridice cu caracter ordinar, întrucât vizează aspecte tehnice ce țin de construcția bugetară.

85. Referitor la alocarea de fonduri publice în favoarea exclusivă a sectorului 4 al municipiului București prin amendamentul admis la art.7 alin.(8) din lege și delegarea competenței fiscale privind repartizarea impozitului pe venit la nivelul municipiului București către o autoritate locală deliberativă, se consideră că aceasta nu este de natură a aduce atingere prevederilor Constituției.

86. Cu privire la finanțarea majorării capitalului social al BID din componenta de împrumut a PNRR, se arată că aceasta este o operațiune financiară planificată și validată la nivelul Uniunii Europene, care asigură un efect de multiplicare a resurselor bugetare în economie prin instrumentele dezvoltate de către Banca de Investiții și Dezvoltare. Această măsură respectă principiul previzibilității juridice, oferind băncii capacitatea de a sprijini inițial beneficiarii finali prin produse financiare specifice, într-un cadru monitorizat constant de autoritățile naționale și europene.

87. Cu privire la mecanismul de control al execuției bugetare prin limite lunare de credite (art.75 din lege) și impactul său asupra independenței instituțiilor constituționale, se arată că delegarea de către Parlament către Ministerul Finanțelor a competenței de stabilire a limitelor de cheltuieli se circumscrie competențelor conferite de Legea nr.500/2002 acestui minister, respectiv de a dispune măsurile necesare pentru aplicarea politicii fiscal-bugetare. Măsura criticată este una de natură a institui o anumită disciplină în execuția bugetară, neexistând o limitare a independenței instituțiilor sus-menționate.

88. Se mai apreciază că actul normativ criticat este constituțional prin raportare la dispozițiile art.1 alin.(5) din Constituție, conform cărora respectarea Constituției și a legilor este obligatorie. În acest sens este și jurisprudența Curții Constituționale în materie, concretizată, cu titlu de exemplu, prin Decizia nr.355 din 25 iunie 2014 și Decizia nr.1 din 12 ianuarie 2017.

89. Cu privire la criticile privind delegarea excesivă către executiv a competenței de redistribuire a fondurilor publice aprobate de Parlament, se arată că o asemenea reglementare ține de opțiunea legiuitorului și de oportunitatea actului de legiferare.

90. Referitor la insuficiența fondurilor alocate domeniilor sănătății și asistenței sociale, în contrast cu obligațiile constituționale ale statului social, se arată că fondurile alocate domeniului sănătate sunt în creștere față de anul precedent, iar în ceea ce privește cheltuielile pentru asistența socială, acestea au fost fundamentate pe legislația aplicabilă, în cazul de față Legea nr.141/2025 privind unele măsuri fiscal-bugetare, care reglementează pentru anul 2026 menținerea drepturilor de asistență socială la nivelul în plată în luna decembrie 2025.

91. Referitor la insuficiența fondurilor alocate educației raportat la obligația constituțională de finanțare a învățământului de stat, se arată că prevederile legale referitoare la alocarea unui procent de 6% din PIB pentru finanțarea sistemului național de învățământ au fost abrogate prin noile legi ale educației, respectiv Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023 și Legea învățământului superior nr.199/2023, care prevăd că finanțarea cheltuielilor pentru educație, la nivelul sistemului național de învățământ preuniversitar și superior, cu toate componentele sale, reprezintă, anual, minimum 15% din cheltuielile bugetului general consolidat. În ceea ce privește sumele cuprinse în bugetul pe anul 2026,

se menționează că art.XLIII alin.(3) din Legea nr.141/2025, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că prevederile referitoare la alocarea acestui procent se aplică începând cu anul 2027.

92. Cu privire la insuficiența notei de fundamentare și a raportului privind impactul socioeconomic a Legii bugetului de stat pe anul 2026, se arată că aceste critici nu vizează controlul de constituționalitate

93. Susținerile privind impactul deficitului bugetar excesiv și al inflației de 6,5% care ar afecta dreptul de proprietate al contribuabililor și al pensionarilor sunt neîntemeiate; nici Constituția și nici vreun instrument juridic internațional nu prevăd cuantumul pensiei de care trebuie să beneficieze diferite categorii de persoane. Acesta se stabilește prin legislația națională.

94. Referitor la criticile privind diminuarea autonomiei financiare locale prin mecanismele de alocare și de control prevăzute de legea criticată, restrângerile aduse exercițiului drepturilor economice și sociale ale cetățenilor prin dispoziții bugetare și încălcarea principiului așezării juste a sarcinilor fiscale se arată că sunt neîntemeiate, insistându-se asupra faptului că o componentă esențială a responsabilității fiscale în ceea ce privește bugetul pe anul 2026 o reprezintă procesul de continuare a ajustării deficitului bugetar în concordanță cu Planul bugetar structural național pe termen mediu 2025-2031 și nu se poate vorbi despre o încălcare a prevederilor constituționale.

95. Cu privire la criticile referitoare la multiplicarea fondurilor extrabugetare și a veniturilor proprii în detrimentul principiului unității și universalității bugetare, se arată că veniturile realizate de instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii și instituții publice finanțate din venituri proprii și subvenții se încasează, se administrează, se utilizează și se contabilizează de către instituțiile publice, potrivit dispozițiilor legale. Proiectul de buget asigură respectarea principiului unității și al celui al inversabilității bugetare, astfel cum sunt acestea statuate prin Legea nr.500/2002. Bugetele activităților finanțate integral din venituri proprii, care fac de fapt obiectul criticii de constituționalitate, se aprobă ca anexe la bugetul ordonatorilor principali de credite, prin legea bugetară anuală, atât pentru partea de venituri, cât și pentru partea de cheltuieli. Aceste sume nu se derulează în regim extrabugetar, întrucât Legea nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare, interzice acest lucru.

96. În ceea ce privește estimările aferente anului 2026 cu privire la veniturile preconizate a se încasa și cheltuielile ce urmează a se finanța, Guvernul precizează că acestea sunt realizate de către structurile de specialitate ale ordonatorilor principali de credite, pe baza legislației incidente. Se învederează că execuția bugetelor activităților finanțate integral din venituri proprii are un caracter prudential, în sensul în care o cheltuială nu se poate efectua dacă nu se încasează veniturile necesare finanțării acesteia.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctele de vedere formulate, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

97. **Obiectul controlului de constituționalitate** îl constituie Legea bugetului de stat pe anul 2026.

98. Textele constituționale invocate în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt cele cuprinse în art.1 alin.(3), (4) și (5) privind statul de drept și social, loialitatea constituțională, securitatea juridică, principiul separației și echilibrului puterilor – legislativă, executivă și judecătorească – în cadrul democrației constituționale și exigențele de calitate a legii, art.2 alin.(1) privind suveranitatea națională, art.16 alin.(1) privind egalitatea în drepturi, art.32 alin.(1) și (4) privind dreptul la învățătură, art.34 privind dreptul la ocrotirea sănătății, art.44 alin.(1) și (2) privind dreptul de proprietate privată, astfel cum este interpretat, în temeiul art.20 alin.(1) din Constituție, și prin prisma exigențelor art.1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art.47 alin.(1) privind dreptul la un nivel de trai decent, art.53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art.56 alin.(2) privind așezarea justă a sarcinilor fiscale, art.61 privind rolul și structura Parlamentului, art.64 alin.(1) privind stabilirea prin regulament propriu a organizării și funcționării interne a fiecărei Camere a Parlamentului, art.73 alin.(3) privind domeniile rezervate legii organice, art.76 alin.(1) privind adoptarea legilor organice, art.79 alin.(1) privind Consiliul Legislativ, art.102 alin.(1) și (2) privind rolul Guvernului, art.110 privind încetarea mandatului Guvernului, art.120 alin.(1) privind principiile de bază ale administrației publice din unitățile administrativ-teritoriale, art.121 privind autoritățile comunale și orășenești, art.122 privind consiliul județean, art.124 privind înfăptuirea justiției, art.133 privind Consiliul Superior al Magistraturii, art.137 alin.(1) privind sistemul financiar, art.138

privind bugetul public național, art.139 alin.(1) privind impozitele, taxele și alte contribuții, art.141 privind Consiliul Economic și Social, art.142 privind structura Curții Constituționale și art.148 alin.(4) privind dreptul Uniunii Europene. Totodată, în temeiul art.11 și al art.148 alin.(2) din Constituție, după caz, sunt invocate și prevederile cuprinse în art.126 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitoare la evitarea deficitelor publice excesive, în Regulamentul (CE) nr.1467/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv, în Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență, precum și în art.3 din Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernanta în cadrul uniunii economice și monetare.

(1.) Admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate

99. În prealabil examinării obiecției de neconstituționalitate, Curtea are obligația verificării condițiilor de admisibilitate ale acesteia, prevăzute de art.146 lit.a) teza întâi din Constituție și de art.15 alin.(1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sub aspectul titularului dreptului de sesizare, al termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și al obiectului controlului de constituționalitate. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că primele două condiții se referă la regularitatea sesizării instanței constituționale, din perspectiva legalei sale sesizări, iar cea de-a treia vizează stabilirea sferei sale de competență, astfel încât urmează să fie cercetate în ordine, constatarea neîndeplinirii uneia având efecte dirimante și făcând inutilă analiza celorlalte condiții (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.66 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.213 din 9 martie 2018, paragraful 38, și Decizia nr.334 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.455 din 31 mai 2018, paragraful 27).

100. Curtea urmează să constate că obiecția de neconstituționalitate îndeplinește condiția de admisibilitate prevăzută de art.146 lit.a) teza întâi din Constituție, sub aspectul titularului dreptului de sesizare, întrucât a fost formulată de un număr de 28 de senatori.

101. Cu privire la termenul în care poate fi sesizată instanța de contencios constituțional, potrivit art.15 alin.(2) din Legea nr.47/1992, acesta este de 5 zile de la data depunerii legii adoptate la secretarii generali ai celor două Camere ale Parlamentului, respectiv de 2 zile, începând de la același moment, dacă legea a fost adoptată în procedură de urgență. Totodată, în temeiul art.146 lit.a) teza întâi din Legea fundamentală, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, care, potrivit art.77 alin.(1) teza a doua din Constituție, se face în termen de cel mult 20 de zile de la primirea legii adoptate de Parlament, iar, potrivit art.77 alin.(3) din Constituție, în termen de cel mult 10 zile de la primirea legii adoptate după reexaminare.

102. Legea criticată a fost adoptată în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului din data de 20 martie 2026. Legea astfel adoptată a fost depusă la aceeași dată la secretarul general al Camerei Deputaților și la secretarul general al Senatului, în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale. Curtea Constituțională a fost sesizată în data de 21 martie 2026 cu prezenta obiecție de neconstituționalitate. Prin urmare, obiecția de neconstituționalitate a fost formulată în interiorul termenului de protecție stabilit de art.15 alin.(2) din Legea nr.47/1992, astfel că aceasta este admisibilă.

103. Sub aspectul obiectului sesizării, Curtea urmează să constate că aceasta vizează o lege care nu a fost încă promulgată, astfel că poate forma obiectul controlului de constituționalitate prevăzut de art.146 lit.a) teza întâi din Constituție.

104. În consecință, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.a) din Constituție, precum și ale art.1, 10, 15 și 18 din Legea nr.47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

(2.) Analiza obiecției de neconstituționalitate

(2.1.) Critici de neconstituționalitate extrinsecă

(2.1.1.) Criticile privind încălcarea art.1 alin.(3) și (5), a art.2 alin.(1), a art.61 alin.(1), a art.64 alin.(1) și a art.138 din Constituție

105. În jurisprudența sa, Curtea a reținut (Decizia nr.261 din 5 mai 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.570 din 10 iunie 2022) că scurtarea termenelor prevăzute de regulamentele parlamentare în procedura de adoptare a legilor se poate realiza doar prin aprobarea procedurii de urgență cerute conform art.76 alin.(3) din Constituție, legiuitorul constituant prevăzând expres această posibilitate. Conștient fiind de limitările pe care le implică o procedură de urgență, legiuitorul constituant i-a dat valoare constituțională, reglementând-o printr-o normă de rang

constituțional (paragraful 58). Dacă legea se află în procedură de urgență, aprobată ca atare, termenele pot fi comprimate cu respectarea art.76 alin.(3) din Constituție, iar modul în care au fost comprimate și intervalele de timp rezultate sunt chestiuni de aplicare a regulamentelor parlamentare (paragraful 64).

106. Ca atare, aprecierea caracterului suficient din punct de vedere temporal al termenelor stabilite nu intră în competența Curții Constituționale. Totodată, criticile referitoare la urgența autoprodusă de către Guvern în vederea adoptării proiectului de lege prin depunerea întârziată a acestuia nu ridică probleme de constituționalitate. Nerespectarea termenului de depunere a proiectului de lege privind bugetul de stat nu conduce la concluzia că proiectul astfel depus trebuie adoptat în procedură generală; în discuție este o problemă de responsabilitate politică a Guvernului, și nu o chestiune de constituționalitate a legii adoptate.

107. Curtea a statuat că respectarea art.75 și a art.76 alin.(3) din Constituție reprezintă fundamentul dezbaterilor democratice din Parlament și, prin substratul lor de valoare, presupun un schimb de idei între cei ce exercită suveranitatea națională. Evitarea sau limitarea dezbaterilor parlamentare prin scurtarea nejustificată a termenelor, fără a respecta prevederile constituționale exprese în acest sens, denotă o atingere adusă înseși unei valori fundamentale a statului, și anume caracterului său democratic. Din punct de vedere axiologic, dezbaterile parlamentare în forma lor comună/generală sunt în mod intrinsec legate de democrație, astfel că orice abatere de la aceasta trebuie să fie realizată numai în condițiile și limitele stabilite prin Constituție (Decizia nr.261 din 5 mai 2022, precitată, paragraful 75).

108. Or, întrucât comprimarea termenelor pentru adoptarea legii criticate a fost realizată ca urmare a aprobării procedurii de urgență, potrivit art.76 alin.(3) din Constituție, rezultă că procedura de adoptare a legii, în ansamblul ei, nu pune în discuție însăși standardele și resorturile democratice ale dezbaterii parlamentare, ci raționalizarea și eficientizarea procedurii în sine.

109. Invocarea standardelor Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică privind *Principiile bunei guvernante bugetare* nu are relevanță din punctul de vedere al constituționalității legii, ci al responsabilității în materie de politică bugetară a Guvernului și a Parlamentului.

(2.1.2.) Criticile privind încălcarea art.73 alin.(3) coroborat cu art.76 și art.1 alin.(5) din Constituție

110. Legea criticată cuprinde derogări de la prevederile art.32 și 33 din Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.618 din 18 iulie 2006 și ale art.28², ale art.30 alin.(2), ale art.43¹ alin.(1), ale art.47 alin.(4), (9), (10) și (16) și ale art.49 alin.(4) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.597 din 13 august 2002, acte normative care au fost adoptate ca legi organice în considerarea faptului că anumite dispoziții din cuprinsul acestora reglementează infracțiuni (a se vedea avizele Consiliului Legislativ emise cu privire la cele două acte normative antereferite).

111. Instanța de contencios constituțional a reținut în jurisprudența sa că domeniul legilor organice este clar delimitat prin textul Constituției, art.73 alin.(3) fiind de strictă interpretare (Decizia nr.53 din 18 mai 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.312 din 9 noiembrie 1994), astfel încât legiuitorul este obligat să adopte legi organice numai în domeniile expres prevăzute de Constituție. Curtea, în jurisprudența sa (de exemplu, Decizia nr.392 din 2 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.667 din 11 septembrie 2014), a statuat că ori de câte ori o lege derogă de la o lege organică, aceasta trebuie calificată ca fiind organică, întrucât intervine tot în domeniul rezervat legii organice. Mai mult, având în vedere decizia mai sus citată, se poate concluziona că legiuitorul constituant a stabilit, în mod indirect, în cuprinsul art.73 alin.(3) din Constituție, că reglementările derogatorii sau speciale de la cele generale în materie trebuie și ele adoptate, la rândul lor, tot printr-o lege din aceeași categorie. Altfel spus, Curtea a reținut că dispozițiile unei legi organice nu pot fi modificate decât prin norme cu aceeași forță juridică (Decizia nr.496 din 3 octombrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1016 din 7 noiembrie 2023, paragraful 103).

112. Modificarea poate fi operată și prin norme cu caracter ordinar, dacă dispozițiile modificate nu conțin norme de natura legii organice, ci se referă la aspecte care nu sunt în directă legătură cu domeniul de reglementare al legii organice. Curtea, spre exemplu, prin Decizia nr.88 din 2 iunie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.207 din 3 iunie 1998, Decizia nr.548 din 15 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.495 din 2 iulie 2008, sau Decizia nr.786 din 13 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.400 din 12 iunie 2009, a stabilit că este posibil ca o lege organică să cuprindă, din motive de politică legislativă, și norme de natura legii ordinare, dar fără ca aceste norme să capete natură de lege organică, întrucât, altfel, s-ar

extinde domeniile rezervate de Constituție legii organice. De aceea, printr-o lege ordinară se pot modifica dispoziții dintr-o lege organică, dacă acestea nu conțin norme de natura legii organice.

113. Or, derogările realizate de la prevederile art.32 și 33 din Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale și ale art.28², ale art.30 alin.(2), ale art.43¹ alin.(1), ale art.47 alin.(4), (9), (10) și (16) și ale art.49 alin.(4) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice reprezintă aspecte tehnice care nu sunt în directă legătură cu domeniul de reglementare al legii organice, astfel că art.7 alin.(1) și (2), art.12 alin.(2), art.17 alin.(2), art.23 alin.(1), art.31 alin.(1) și (7), art.43, art.57 alin.(1) și (2), art.68 alin.(1) și (2) și art.75 din legea criticată nu reglementează în domeniul legii organice.

114. Curtea mai observă că legea criticată derogă de la art.12 alin.(1) lit.e) din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010 republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.472 din 4 iunie 2020, lege ordinară, și nu lege organică, astfel cum afirmă autorii obiecției de neconstituționalitate. Totodată, Curtea reține că se critică și faptul că legea bugetului de stat modifică cotele de distribuire a contribuției asigurătorii pentru muncă (art.80 din lege), cote cuprinse într-o lege ordinară (Codul fiscal), și nu organică, astfel cum afirmă autorii obiecției de neconstituționalitate. Cu privire la aceste aspecte, Curtea reține că Parlamentul are posibilitatea de a deroga de la cadrul normativ general, inclusiv prin legea bugetului de stat, procedura derogării fiind una permisă de normele de tehnică legislativă.

115. Ca atare, legea criticată nu încalcă art.1 alin.(3) și (5), art.73 alin.(3) și art.76 din Constituție.

(2.1.3.) Criticile privind încălcarea art.141 coroborat cu art.1 alin.(3) și (5) din Constituție

116. Cu privire la faptul că legea adoptată nu a valorificat aspecte din Avizul Consiliului Economic și Social (CES) nr.1873/2026, Curtea observă că acest aviz nu are caracter obligatoriu, ci consultativ, existând doar obligația solicitării acestuia. Totodată, sub aspectul constituționalității legii, nu are nicio relevanță faptul că proiectul de act normativ a fost avizat favorabil în CES doar de reprezentanții patronatelor, nu și de cei ai sindicatelor sau fundațiilor și asociațiilor neguvernamentale ale societății civile.

117. Referitor la susținerile autorilor obiecției de neconstituționalitate în sensul că avizul CES trebuia solicitat din nou în cursul procedurii de adoptare a proiectului de lege, din moment ce a fost modificat substanțial în urma amendamentelor admise prin comparație cu redactarea sa inițială, Curtea constată că jurisprudența sa nu impune o asemenea obligație. Se poate observa că o cerință constituțională este solicitarea avizului CES cu privire la forma inițială a proiectului de lege, resolicitarea fiind mai degrabă un instrument pus la îndemâna Parlamentului, care are o marjă de apreciere largă în privința utilizării lui.

(2.1.4.) Criticile privind încălcarea art.79 alin.(1) coroborat cu art.1 alin.(3) și (5) din Constituție

118. Referitor la susținerile autorilor obiecției de neconstituționalitate în sensul că avizul Consiliului Legislativ trebuia resolicitat în cursul procedurii de adoptare a proiectului de lege, din moment ce a fost modificat substanțial în urma amendamentelor admise prin comparație cu redactarea sa inițială, Curtea constată că jurisprudența sa nu impune o asemenea obligație. Se poate observa că o cerință constituțională este solicitarea avizului Consiliului Legislativ cu privire la forma inițială a proiectului de lege, resolicitarea fiind mai degrabă un instrument pus la îndemâna Parlamentului, care are o marjă de apreciere largă în privința utilizării lui.

(2.1.5.) Criticile privind încălcarea art.102 alin.(1) și (2) coroborat cu art.61 alin.(2) și art.110 din Constituție

119. Cu privire la criticile privind incongruența dintre prevederile legii criticate și programul de guvernare, aprobat de Parlament, Curtea constată că aceste aspecte nu au nicio relevanță în privința constituționalității legii. Sunt chestiuni de responsabilitate politică a Guvernului/Parlamentului, după caz, care nu afectează constituționalitatea unui act normativ.

(2.1.6.) Criticile privind încălcarea art.2 alin.(1) coroborat cu art.1 alin.(3) și art.120 alin.(1) din Constituție

120. Cu privire la valorificarea, prin legea bugetului de stat, a rezultatelor unui referendum local, Curtea observă că domeniul bugetar vizează previzionarea și aprobarea anuală a veniturilor și a cheltuielilor, în funcție de cadrul normativ existent și de prioritățile politicilor/strategiilor publice (Decizia nr.61 din 12 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.482 din 5 iunie 2020, paragraful 73), iar bugetul reprezintă un plan financiar al statului, aprobat prin lege, prin care sunt prevăzute veniturile și cheltuielile publice stabilite în fiecare an, necesare îndeplinirii funcțiilor și sarcinilor statului, și este elaborat de Guvern pe baza legilor aflate în fondul activ al legislației, legi care stabilesc

atât veniturile, cât și cheltuielile statului (Decizia nr.127 din 6 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.189 din 8 martie 2019, paragraful 95, sau Decizia nr.593 din 15 iulie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.645 din 22 iulie 2020, paragraful 53).

121. Ca atare, legea bugetului de stat nu are ca obiect repartizarea de competențe între „Primăria Municipiului București” și „primăriile de sector”, ci previzionarea și alocarea resurselor financiare ale statului în funcție de cadrul normativ existent și de prioritățile politicilor/strategiilor publice. O astfel de lege nu are ca obiect realizarea unei reforme în domeniul fiscal-bugetar, ci a unui plan sustenabil pentru previzionarea și distribuirea veniturilor statului, precum și pentru finanțarea cheltuielilor acestuia. În aceste condiții, nu există nicio legătură între legea analizată și repartizarea de competențe la nivel administrativ în privința distribuirii veniturilor realizate din impozite între diferitele unități administrativ-teritoriale.

(2.2.) *Critici de neconstituționalitate intrinsecă*

(2.2.1.) *Criticile privind încălcarea art.1 alin.(5) din Constituție*

122. Cu privire la criticile referitoare la faptul că legea cuprinde un număr mare de norme de trimitere, Curtea constată că acest aspect ține de tehnica legislativă și nu ridică probleme de constituționalitate. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că utilizarea normei de trimitere este un procedeu permis de Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.260 din 21 aprilie 2010, și chiar recomandat pentru evitarea redundanței normative, astfel că nu poate determina, prin ea însăși, lipsa de previzibilitate a normei, atâta vreme cât normele la care se face trimitere sunt redactate cu suficientă claritate și precizie (a se vedea Decizia nr.654 din 17 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.205 din 7 martie 2018, paragraful 39, sau Decizia nr.551 din 4 noiembrie 2025, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.201 din 16 martie 2026, paragraful 20).

123. Cu privire la criticile referitoare la faptul că mecanismele de repartizare a unor fonduri sau criteriile de eligibilitate pentru acordarea sumelor de echilibrare a bugetelor locale sunt neclare sau insuficient de precise, se constată că autorii obiecției sunt nemulțumiți mai degrabă de opțiunea legiuitorului în privința criteriilor care stau la baza mecanismelor de repartizare/eligibilitate. De altfel, unele sintagme contestate nici nu sunt cuprinse în lege („teritoriu necooperant”, „potențial fiscal redus” sau „deținere de resurse insuficiente”).

124. Cu privire la faptul că nu sunt justificate plafoanele numerice specifice, Curtea constată că o evaluare a acestora excedează controlului de constituționalitate. În fine, susținerile referitoare la suprapunerea prevederilor din legea criticată cu prevederile legilor sectoriale sunt doar proclamate, fără a fi motivate.

125. Cu privire la criticile referitoare la modificarea frecventă și imprevizibilă a mecanismelor de alocare bugetară la nivelul municipiului București, Curtea constată că, în general, normele juridice din domeniul fiscal și bugetar trebuie să răspundă evoluțiilor rapide și, de multe ori, bruște din viața economică a statului. Ca atare, adaptarea acestora la noile provocări economice reprezintă o chestiune de responsabilitate în domeniul politicilor publice tocmai pentru a asigura sustenabilitatea serviciilor publice prestate și a proteja, în final, cetățeanul. Curtea reține că destinatarii direcți ai normelor criticate sunt autoritățile publice, care au capacitatea să pună în aplicare noile dispoziții în mod rapid tocmai pentru a asigura desfășurarea, în condiții optime, a activității lor.

(2.2.2.) *Criticile privind încălcarea art.1 alin.(5) din Constituție raportat la art.31 din Legea nr.24/2000, ale art.47 alin.(1) coroborat cu art.34 din Constituție și ale art.32 alin.(1) și (4) din Constituție*

126. Aspectele criticate se referă la insuficiența notei de fundamentare și a raportului privind impactul socioeconomic al legii criticate, precum și la insuficiența fondurilor alocate domeniilor sănătății și învățământului; or, toate aceste chestiuni nu pot forma obiectul controlului de constituționalitate, ele vizând responsabilitatea politică a Guvernului și a Parlamentului.

(2.2.3.) *Criticile privind încălcarea art.16 alin.(1) coroborat cu art.120 alin.(1) din Constituție*

127. Alocarea unor sume de bani prin legea bugetului de stat pentru anumite obiective de investiții din România nu pune în discuție aplicabilitatea art.16 alin.(1) din Constituție. Acest text constituțional se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor în fața legii și a autorităților publice; or, situația analizată nu intră sub incident constituțional.

128. Invocarea art.120 alin.(1) din Constituție este realizată din perspectiva faptului că legea bugetului, prin alocarea realizată, diminuează bugetul sectoarelor municipiului București. O asemenea susținere nu este întemeiată, suma respectivă fiind virată din soldul contului deschis pe seama Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice a Municipiului București [art.XV alin.(2) lit.a) din Ordonanța de

urgență a Guvernului nr.89/2025 pentru modificarea și completarea Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal, reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1203 din 24 decembrie 2025], și nu din bugetul local al municipiului București sau al sectoarelor municipiului București.

(2.2.4.) Criticile privind încălcarea art.44 alin.(1) și (2) din Constituție coroborat cu art.1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale

129. Autorii obiecției consideră că impactul deficitului bugetar excesiv și al inflației afectează dreptul de proprietate al contribuabililor și al pensionarilor din perspectiva salariilor și pensiilor viitoare ale acestora. Astfel de critici, departe de a fi unele de constituționalitate, relevă chestiuni de politici publice în domeniul salarizării și pensiilor, și nicidecum o afectare a unui drept de proprietate constituit.

(2.2.5.) Criticile privind încălcarea art.53 și a art.56 alin.(2) din Constituție

130. Astfel cum s-a arătat, legea criticată nu instituie impozite sau taxe, din contră, este un plan financiar al statului bazat pe taxele, impozitele și contribuțiile deja existente în dreptul pozitiv. Ca atare, textul constituțional invocat nu are incidență în cauză.

(2.2.6.) Criticile privind încălcarea art.61 alin.(1) coroborat cu art.1 alin.(4), art.124, 133 și 142 din Constituție

131. Cu privire la mecanismul de control al execuției bugetare prin limite lunare de credit și impactul său asupra independenței autorităților de rang constituțional, Curtea constată că aprobarea de către ministrul finanțelor a limitelor lunare de credite de angajament și bugetare, pentru ordonatorii principali de credite finanțați integral de la bugetul de stat și de la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în cadrul cărora ordonatorii principali de credite încheie angajamente legale este o expresie a dispozițiilor art.116 alin.(1) și ale art.117 alin.(1) din Constituție, coroborate cu cele ale art.52 alin.(1), ale art.53 alin.(1) lit.c) și ale art.55 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.555 din 5 iulie 2019, care prevăd că ministerele sunt organe de specialitate ale administrației publice centrale care realizează politica guvernamentală în domeniile de interes stabilite de Guvern și că acestea au funcția de control și monitorizare a domeniului de competență, iar ministrul exercită conducerea ministerului și îl reprezintă în raporturile cu celelalte autorități publice.

132. Eventualele suspiciuni cu privire la modul de exercitare a activității ministrului finanțelor sunt chestiuni care excedează conținutului normativ al legii. Totodată, cu privire la susținerea potrivit căreia mecanismul în discuție ar fi excesiv prin faptul că limitele de credite de angajament și bugetare se aprobă lunar, Curtea observă că acest aspect este unul de politică bugetară, a cărui verificare nu intră în sfera controlului de constituționalitate, legiuitorul având o marjă largă de apreciere.

(2.2.7.) Criticile privind încălcarea art.61 alin.(1) coroborat cu art.138 din Constituție

133. Cu privire la faptul că legea bugetului de stat reglementează posibilitatea redistribuirii ulterioare a fondurilor publice aprobate, Curtea constată că rațiuni de flexibilitate și suplețe bugetară fundamentează o astfel de reglementare. Desigur, aceste redistribuiri trebuie să respecte condițiile stabilite de legea bugetului de stat și să se încadreze în limitele bugetare stabilite în sensul asigurării unei politici bugetare flexibile, dar prudente.

(2.2.8.) Criticile privind încălcarea art.120 alin.(1) coroborat cu art.121 și 122 din Constituție

134. Autorii obiecției consideră că legea criticată realizează o diminuare a autonomiei financiare locale prin mecanismele de alocare și de control reglementate. Or, în realitate, dispozițiile legale criticate expres [art.4, art.6 alin.(3) și art.75] fie stabilesc că din bugetul de stat se alocă bugetelor locale anumite sume de bani, fie reglementează competențele ministrului finanțelor, ceea ce înseamnă că, pe de o parte, bugetul de stat nu preia nicio sumă de bani de la bugetele locale, iar, pe de altă parte, bugetul de stat suplimentează fondurile bugetelor locale. În aceste condiții, nu poate fi vorba despre încălcarea autonomiei financiare a unităților administrativ-teritoriale, derivată din art.120 alin.(1) din Constituție.

(2.2.9.) Criticile privind încălcarea art.137 alin.(1) coroborat cu art.138 alin.(1) din Constituție

135. Criticile formulate sunt unele cu caracter general, autorii obiecției de neconstituționalitate fiind nemulțumiți mai degrabă de modul de finanțare a unor instituții publice (venituri proprii) sau de valorificarea fondurilor externe nerambursabile. Celelalte aspecte invocate referitoare la existența unor fonduri extrabugetare sau a unor transferuri intrasectoriale sunt doar enunțate, fără indicarea normei criticate sau a unei motivări care să valorifice elemente de constituționalitate.

(2.2.10.) Criticile privind încălcarea art.138 alin.(2) din Constituție coroborat cu art.36 din Legea nr.500/2002

136. Cu privire la criticile referitoare la fundamentarea nerealistă a bugetului din stat, prin prisma supraestimării absorbției fondurilor europene, a inconsistenței parametrilor macroeconomici și a riscurilor bugetare asumate, Curtea constată că aceste aspecte nu au nicio relevanță în privința constituționalității legii. Fundamentarea pesimistă sau optimistă a realizării veniturilor/cheltuielilor bugetului de stat, cu alte cuvinte, sustenabilitatea planului financiar al statului, sunt chestiuni de responsabilitate politică a Guvernului/Parlamentului, după caz, care nu afectează constituționalitatea legii bugetului.

(2.2.11.) Criticile privind încălcarea art. 138 alin.(2) din Constituție coroborat cu art.148 alin.(4) și art.1 alin.(5) din Constituție

137. Construirea bugetului de stat cu luarea în considerare a unui deficit bugetar de 6,2% din produsul intern brut este, de asemenea, un aspect de responsabilitate politică în domeniul bugetar, și nu de constituționalitate a legii bugetului de stat. Guvernul este cel care elaborează proiectul bugetului de stat și, în îndeplinirea acestei competențe constituționale, evaluează veniturile și cheltuielile pe care fundamentează bugetul. Cu alte cuvinte, principial, bugetul se construiește având în vedere situația economică obiectivă a statului, precum și pe anumite proiecții și previziuni pe care doar Guvernul le poate realiza. Curtea Constituțională nu are competența de a stabili ea însăși aceste situații obiective sau de a realiza o proiecție proprie pe viitor a evoluției economico-bugetare a statului, întrucât s-ar subroga în competențele proprii ale Guvernului. Evident, astfel cum s-a arătat, în discuție sunt nu numai aspecte obiective ale situației economice naționale, ci și chestiuni de anticipare a diverselor procese, evoluții, riscuri sau crize ce pot avea loc în cursul anului bugetar.

138. Bugetul de stat nu poate prevedea cu o exactitate absolută evoluțiile economice în cursul unui an bugetar, ci trasează marile direcții ale acțiunii statului din perspectivă bugetară. Eventualele dezechilibre apărute pe parcursul anului bugetar se pot corecta prin acte normative de forță legii. Planul financiar al statului este elaborat pe baza legilor aflate în fondul activ al legislației, legi care stabilesc atât veniturile, cât și cheltuielile statului. Desigur, între Parlament și Guvern trebuie să existe o relație de cooperare loială, astfel ca nici primul să nu pună în pericol finanțele statului prin adoptarea unor măsuri imprudente de diminuare a veniturilor statului sau de creștere a cheltuielilor acestuia și nici cel de-al doilea să nu se transforme într-un controlor al politicii legislative a Parlamentului. (Decizia nr.593 din 15 iulie 2020, precitată, paragraful 53).

139. Ca atare, aspectele referitoare la procedura de deficit excesiv, inclusiv cu privire la respectarea Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în uniunea economică și monetară, la riscurile bugetare viitoare, la raportul dintre datoria publică și sustenabilitatea financiară a statului sunt chestiuni care intră în marja de apreciere a Guvernului și a Parlamentului. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că eventualele încălcări ale art.126 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) se constată în cadrul procedurii de deficit excesiv, prevăzută de textul antereferit din TFUE, și nu printr-un control de constituționalitate a legii bugetului de stat. Curtea Constituțională nu are nicio competență în procedura reglementată de art.121 sau 126 din TFUE; dialogul instituțional existent între Comisia Europeană, Consiliul Uniunii Europene și statul membru în cauză se desfășoară potrivit prevederilor art. 121 și 126 din TFUE (Decizia nr. 127 din 6 martie 2019, precitată, paragrafele 98 și 99).

140. Incompatibilitatea legii bugetului de stat cu legea responsabilității fiscal-bugetare și cu Strategia fiscal-bugetară 2026–2028 este motivată fie prin prisma unor aprecieri de fapt, fie prin prisma unor suspiciuni privind datele cuprinse în declarația de conformitate semnată de prim-ministru și de ministrul finanțelor în temeiul art.15 din Legea nr.69/2010. Or, controlul de constituționalitate nu poate privi compararea diverselor acte normative, evaluarea unor situații sau aprecieri de fapt sau verificarea veridicității unor acte premergătoare adoptării legii. Prin urmare, aspectele învederate nu reprezintă veritabile critici de neconstituționalitate.

(2.2.12.) Criticile privind încălcarea art. 139 alin.(1) coroborat cu art. 1 alin.(5) din Constituție

141. Autorii obiecției de neconstituționalitate sunt nemulțumiți de faptul că Consiliul General al Municipiului București decide, prin hotărâre proprie, modul de repartizare a cotei de 85% din impozitul pe venit între bugetul municipal și bugetele de sector. Astfel de critici vizează chestiuni de oportunitate și de opțiune legislativă și nu pot forma obiect al controlului de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională. Soluția legislativă promovată intră în marja de apreciere a Guvernului și a Parlamentului, după caz.

(2.2.13.) Criticile privind încălcarea art. 148 alin.(4) coroborat cu art. 1 alin.(5) din Constituție

142. Problema majorării capitalului social al Băncii de Investiții și Dezvoltare S.A. nu este una de constituționalitate. Îndoielile autorilor obiecției de neconstituționalitate cu privire la neconformitatea măsurii cu condițiile Regulamentului (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență, aspectele referitoare la riscul de rambursare, la riscurile privind termenul imperativ de plată sau modul în care se vor utiliza sumele de bani aferente capitalului majorat sunt chestiuni de politici publice în domeniul economic și bugetar și nu pot face obiectul controlului de constituționalitate.

143. Pentru considerentele arătate, în temeiul art.146 lit.a) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.11 alin.(1) lit.A.a), al art.15 alin.(1) și al art.18 alin.(2) din Legea nr.47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate și constată că Legea bugetului de stat pe anul 2026 este constituțională în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 26 martie 2026.